

Udgivet af et Interessentskab.
Ansvarshavende: Otto Gornitzka.
Telefon 74.
Trykt i Allinge Bogtrykkeri.

NORD-BORNHOLMS UGEBLAD

Avertissementsprisen er pr. Pettitline
for Inserater paa Forsiden 20 Øre
Almindelige Annonceer 1. Gang 12 Øre
efterfølgende Gange 6 Øre.

Nr. 240

Fredag den 3. Maj 1918

6te Aarg.

„Nord-Bornholms Ugeblad“
trykkes i et Antal af mindst 1600 Exempl.
og forsendes gennem Postvæsenet i Allinge.
Sandvig, Olsker, Rutsker, Rø og Klemensker.

„Nord-Bornholms Ugeblad“
har den største Udbredelse i Nordre Herred
bliver læst i ethvert Hjem og egner sig der-
for bedst til Avertering.

„Nord-Bornholms Ugeblad“
optager gerne Bekendtgørelser af enhver Art
saasom Køb, Salg, Foreningsmeddelelser,
Efter- eller Aflysninger, Auktioner etc.

„Nord-Bornholms Ugeblad“
udgaar hver Fredag, kan bestilles paa alle
Postkontorer samt paa Bladets Kontor og
koster 1 Kr. halvårlig.

Hvad Danmark trænger til.

Et Foredrag af Vilh. Værg.

—o—

Jeg kender et Land — dejligere
end noget andet Land paa Jorden.
Det er omgivet af Bælter og
Sunde og Fjorde, der skifter Farve-
spil, eftersom Solstraalerne og Skyg-
gerne falder.

Staar man paa Strandbredden og
ser ud over de vuggende og gyn-
gende Vover, saa opdager man
Snese — undertiden Hundreder —
af Sejlere, der bryder sig Vej gen-
nem Bølgerne.

En Storsejler kommer hjem fra
sin lange Udfart med rigt Bytte.

En Lystbaad skyder sig ud fra
Land og glider let hen over Sølv-
fladen med glade, festklædte Men-
nesker om Bord, omkredset af skri-
gende Maager, der opsnapper de
Brødkrummer, som kastes ud til
dem af gavmilde Hænder.

Og indenfor de blinkende Bølgers
Rammer ligger Landskaberne som
dejlige Malerier fra den højeste
Mesters Haand.

Her ligger Kornmarker, der bøl-
ger let som Søen og giver Brød
til Landets Børn.

En Sti snor sig hist og her gen-
nem Kornvangene.

Her ser man i den unge Sommer
den lille Pige med Blomster i Hat-
ten og Søndagsglæde i Øjet springe
som en Hind hen ad Stien. Hun
er som det grønne Korn, der endnu
ikke har sat Aks; men Løfterne
om et skønt og rigt Liv vugger
sig i alle hendes Bevægelser.

Og man ser Oldingen med Stav
rokke langsomt gennem Kornet
Han standser, plukker et Aks, smag-
er paa Kærnen og rokker videre
— videre mod sin Grav. Hans
Sommer er til Ende, hans Høst
stunder til.

Og det gør ogsaa Kornets. I den
tidlige Augustmorgen gaar Høstkar-
len ud med sin Le. Taagen hænger
maaske som et Slør om ham, og
det lette Spindelvæv svæver i Luften.
Han ser ikke Nabøens Karl gennem
den tætte Taage; men Strygespaans
Latter og Leens Sang derhenne
fra fortæller, at han er der alligevel.
Han øjner ikke de omliggende

Gaarde; men han hører Hanen
gale vagtsomt fra den ene Gaard
og faa Svar fra den anden.

Her ligger dejlige Enge.

De er bløde som Fløjl og saftige
som grønne Urter og blomstertrøede
som en Bryllupsvej.

Luften over dem er gennemkryd-
ret af Blomsternes Duft og gennem-
tonet af Fuglenes Sang.

Men ogsaa over Engene gaar
Leen. — Da bliver Græsset til Hø,
og Blomsterne taber deres Pragt.

Man ser Karlen staaende ved
Høstakken og lange op paa Læsset
til Pigen.

Man ser Køerne længere henne
i lange Rækker, liggende og tygge
Drøv, mens Storken staar paa eet
Ben midt iblandt dem — staar og
falder i Tanker.

Der høres en Fløjten omme bag
Bakken. Køerne rejser sig, strækker
Kroppen og brøler. Storken letter
paa Vingerne og flyver bort. —
Det er Hyrdedrenge, der melder
sit Komme, og snart lyder Tøjrekøl-
lens Sag — altid noget efter, at
man har set den falde.

Og af Græsset, som ædes i En-
gene, og af Høet, som køres hjem,
bliver der hvid, skummende Mælk;
Mælken bliver til Smør, der sendes
viden om Land og skaffer Penge
til Bondens Kasse og Hæder til
Landets Børn.

Her ligger yndige Skove.

Om Vinteren er de blaa som
Troen, om Sommeren grønne som
Haabet og om Efteraaret røde som
Kærligheden.

De giver Læ for Husene og
Skygge for Skovens Dyr og Fest
og Glæde for Menneskene.

Foroven lyder Fuglenes Sang og
Vindenes Sus. Fornøden er der en
Hvisken og Sukken som paa Bun-
den af et Menneskebryst.

I Trærnes Krone bygger Duen
og Droslen, og imellem Stammerne
springer den brune Hjort og den
røde Ræv.

Og Skoven giver Tømmer til Huse
og Skibe og Brændsel til den kolde
Vinter.

Og her ligger aabne Hedestræk-
ninger med brun Lyng og livlig
Lærkesang.

Og ude paa Heden, der, hvor
Menneskefødder sjældent træder, der
bor Ensomheden som en stille Nonne
og deler Fredens Balsam ud til
saarede Hjerter.

Der bliver vort Sind som en stille
Sø, befriet fra Verdenslivets buldende
Brus og lirende Larm, afskaaret fra
Verdenskulturens mudrede Strømme
og ilende Jag.

En stille Sø med Jordlivets rene-
ste og skønneste Blomster om sin
Bred.

En stille Sø, hvori Himmels
Fred spejler sig.

En stille Sø, paa hvis Bund Guds
Finger skriver, hvad Bestemmelse
han har med vort Liv.

Forts.

Gaaseavl.

Af Konsulent Stenbæk, Tommerup.

—o—

Det er nu Tid at tænke paa Ju-
legaasen. Udefra kommer der ingen;
vi maa, som med saa mange andre
Ting, hjælpe os selv, og der vil
sikkert blive lagt mange Gæs til
herhjemme. Dette er ogsaa rigtigt,
da Gæssene kan leve af Græs, et
Fodermiddel, der heldigvis er til
Stede i tilstrækkelig Mængde. Med
den stigende Kødmand vil Prisen
paa Slagtegæs utvivlsomt blive saa
høj, at det vil blive en indbringende
Forretning at opdrætte Gæs.

Det maa derfor anbefales, for saa
vidt man ikke selv har Avlsdyr, at
skaffe sig Æg. Gaaseæg kan ud-
mærket uduges af Høns, og selv
om man har Gæs, maa det tilraa-
des at holde disse fra at ruge og
lade Høns besørges Rugningen.

Paa denne Maade opnaar man
at faa saa mange Æg som muligt,
og man har mange Eksempler paa,
at en Gaas har lagt indtil 50 Æg
eller endog derover. Med den Be-
taling, der kan faas for Rugeæg,
vil ogsaa det være en god Forret-
ning.

En stor Plymouth-Rocks eller Or-
pingtonhøne kan godt ruge 6 til 8
Gaaseæg, og har man Kalkuner og
vil lade dem ruge Gaaseæg, kan
en Kalkunhøne ruge 10—12.

Dog vil det være rigtigst, at man
til sidst lader Gaasen ruge et Kuld
Gæslinger ud.

Rugetiden for Gaaseæg er 30
Dage.

Naar Gæslingerne skal komme
frem, viser der sig ofte den Vanske-
lighed, at de ikke kan bryde Skal-
len, og det anbefales derfor, at man
den 27. Dag lægger Æggene i 37
Gr. Celsius varm Vand og holder
dem heri 3—4 Minutter.

Man fodrer ikke gerne Gæsling-
erne før mindst 36 Timer efter,
de er kommet frem af Ægget. Og
man begynder da helst straks at
fodre med Græs, helst ved at hente
Græstøv ind til dem.

Er det godt Vejr, kan man efter
et Par Dages Forløb lade dem kom-
me ud i det fri, dog er de ret øm-
taalelige over for Regn og Slud,
saa man bør holde dem i Tørvejr.

I de gode, gamle Dage, da saa
godt som alle paa Landet havde
Gæs, var det Børnenes Arbejde at
vogte Gæssene, mens de græssede.
I Reglen blev de sluppet ud i to
Skifter hver hver halv Dag, til de
fik fyldt Kroen med Græs.

Dette, skulde man mene, kunde
godt optages igen; vore Børn vilde
næppe tage Skade af at faa et saa-
dant Sommerarbejde.

Det er heldigt, om Gæssene har
Adgang til en Dam eller lignende,

men iøvrigt opdrættes der mange
Gæs, uden at de har Vand at svøm-
me i. De har kun Vand i et Trug
til at drikke af. Man kan derfor
indrette „Gaasegaarde“ med Risgær-
de. For saa vidt at Pladsen ikke
er saa stor, at Gæssene kan faa
tilstrækkelig Næring af Græsset i
den, fodrer man dem med alle Slags
Grønt, der høstes ind til dem. Men
bedre er det med flyttelige Gaase-
gaarde. Indhegningen er her af
Traadvæv, fastgjort ved Stokke, der
ikke er større, end de nemt kan
slaas i Jorden og nemt kan tages
op igen, saa ofte man vil flytte
paa nyt Græs. Drikkeetruget maa
være temmelig dybt, saa Gæssene
kan stikke Hovedet og det meste
af Halsen ned i Vandet. Paa Bun-
den af Truget lægges et Lag skarpt
Grus og herover igen et Lag fine
Strandskaller. Disse to Ting, Grus
og Kalkstoffer, er, som til Høns
og andet Fjerkræ, højst fornødent
for Gæssene. Dette viser sig ved,
at Gæssene, naar de kan komme
af Sted med det, piller Kalkmørtel
af Væggene. Man bør imødekom-
me denne deres Trang ved al-
tid at sørge for, at de har Adgang
til Grus og Strandskaller.

Efter Høst har Gæssene deres
gode Tid med at gaa i Stubmarkerne
og i vore Dage, med den Knaphed
vi har paa Korn og paa Kød, bør
man vel sige, at det er god Øko-
nomi, naar man har Gæs til at
opsamle det Korn paa Marken, der
ellers vil gaa til Spilde, men som
hos Gæssene omdannes til Kød,
og saaledes kommer Menneskets
Ernæring til Gode.

Læsning.

—o—

For de Mennesker, der ønsker
at berige deres Aand og udvide
deres Horisont, stiller der sig det
Spørgsmaal: Hvilke Veje skal jeg
gaa for at naa dette? Svaret herpaa
maa da sikkert blive: Gennem Paa-
virkning fra kundskabsrige og be-
tydelige Mennesker.

For at modtage denne Paavirkning
kan man gaa to Veje; man kan
søge den gennem Foredrag eller
gennem Bøger. Begge disse
Former har Fortrin og Mangler;
men der er sikkert ikke Tvivl om,
at den selvstændige Læsning, som
kræver et vist Arbejde af Læseren,
er langt at foretrække for Foredrag-
get, der ofte saa at sige „løber ned
af sig selv“. Gennem Foredraget
kan man nok faa, og maaske ogsaa
bevare et Totalindtryk, men Enkelt-
hederne glemmes. Det mundtlige
Ord er det flygtige, om end ganske
vist tillige det fantasibevægende og
følelsesvækkende Ord.

Den solideste Kundskabstilegnelse
faar man sikkert gennem Bøger;
thi i de ni af ti Tilfælde bliver Fo-
redraget kun en Form for Under-
holdning, hvilket selvfølgelig ogsaa
har sin Berettigelse; men ofte bliver

det desværre en ret tarvelig Form
for Underholdning.

Naar man altsaa er naaet til det
Resultat, at Læsningen er den bedste
Form, stiller der sig det Spørgs-
maal:

Hvad skal man læse?

Det er ikke let at svare paa. Man
kan maaske sige, at man skal søge
den gode Læsning; men hvilken
er da den gode Læsning? Man
kan vist godt sige, at det er fuld-
stændig individuelt, hvad man har
Brug for at læse. Nogle naar det
største aandelige Udbytte gennem
denne Slags Læsning, andre gennem
hiti. En Ting kan imidlertid slaa
fast, at man maa vælge Ting, som
ikke umiddelbart er tilfængelige
for en; det skal være saaledes, at
man maa gøre et vist Arbejde for
at naa et Udbytte. Det bliver i
modsat Fald her som ved saa mange
Foredrag, det bliver kun Underhold-
ning.

Der er imidlertid visse Værker
som man gennem Tiderne har an-
set for Grundpiller. Af disse kan
nævnes Oldtidsdigteren Homers Vær-
ker, Dantes „Den guddommelige
Komedie“, Shakespeares Værker
osv. Her maa man dog ogsaa gøre
sig klart, om man har Forudsætnin-
ger for og Længsel efter at trænge
ind til de store Livsværdier, som
kan findes i disse. Har man ikke
det, vil det være frugtesløst at læse
dem; man skal ikke gøre det blot
for at kunne sige, at man har læst
dette og hint. Det maa i de hele
taget være en Grundregel, at man
kun læser, fordi man af rent ydre
Forhold drives til at læse.

Mon der ikke paa dette Omraade
ligger en Fejl ved Eksaminere, som
kræver, at man skal have læst og
til en vis Grad have tilegnet sig
et stort Antal forskellige Værker i
Løbet af kort Tid. Det siger jo sig
selv, at der aldrig kan blive Mulig-
hed for nogen virkelig Tilegnelse;
det vil altid blive et ret overfladisk
Kendskab, man faar til disse Vær-
ker. Der er sikkert ikke Tvivl om
at det vilde være mere frugtbart at
beskæftige sig med enkelte Hoved-
værker og saa virkelig søge at
trænge ind i dem.

Naar man har faaet afgjort med
sig selv, hvad man bør læse, stil-
ler der sig et nyt Spørgsmaal, nem-
lig dette:

Hvorledes bør man læse?

Først maa man naturligvis læse
Værket — nyde det, som man siger.
For at kunne nyde et Digterværk,
maa man have Sans for Poesi, og
for at kunne forstaa et romantisk
Værk, maa man have Sans for Ro-
mantik. Der er store Vanskelighe-
der ved at læse et Værk paa rette
Maade. Hvorledes man skal bære
sig ad, kan man maaske, siger Vilh.
Andersen, udtrykke saaledes: Man
maa kunne læse korrekt op. Her
mener han selvfølgelig ikke „læse
op“ i almindelig Betydning, men
læse op, om man saa maa sige
„med Hjerter“. Det er Betingelsen

for at kunne læse paa rette Maade og derigennem at forstaa og fortolke rigtigt. Først naar Læseren har tilegnet sig Værket paa denne Maade kan han begynde det egentlige Arbejde med at veje og vurdere, tilægne sig eller tage Afstand fra de Tanker og Ideer, der fremsættes deri.

I vor Tid, da man kan faa Bøger for næsten intet, „sluges“ en utrolig Masse Bøger. For det første læses der selvfølgelig en hel Del daarlige Litteratur, som aldrig burde eksistere, da den kun forraaer og forsimples i Stedet for at forædle. Men rent bortset herfra læses der dog mere af virkelig god Litteratur end i tidligere Tid. Det kunde jo synes saare vel, men mon det er det? Mon det ikke er ret tvivlsomt Udbytte, de fleste faa ud af deres Læsning, netop fordi der er saa let Adgang til Bøger? Man fristes uvilkaarligt til Overfladiskhed for at naa saa meget som muligt.

Der findes selvfølgelig Mennesker, der kan læse meget og dog have et rigt aandeligt Udbytte deraf; men for Gennemsnitsmennesket er det sikkert bedst at holde sig til den gamle Regel: *L i d t, m e n g o d t.*

Engelsk Fif.

—o—

Den berømte engelske Journalist Henry Labouchere plejede at fortælle sine Venner følgende:

„Da jeg en Gang foretog en Rejse fra Paris til Berlin, havde jeg en morsom Oplevelse. Da Toget naaede den tyske Grænse, standsede det, og alle Passagererne maatte staa af, for at faa Bagagen undersøgt af Toldbetjentene. Trods mine Forsikringer om, at min Haandtaske ikke indeholdt noget toldpligtigt, blev den dog aabnet og gennemrodet af en Tolder. Han fandt intet og erklærede „all right“. Da han imidlertid havde rodet alle mine Sager ud, forlangte jeg, at han skulde pakke Haandtasken sammen igen. — Han maalte mig foragteligt fra Hoved til Fod og anmodede mig om at anslaa en lidt høfligere Tone over for en tysk Embedsmand. Imidlertid blev der givet Signal til Togets Afgang, og det kørte af Sted.

Jeg spurgte nu efter Telegrafstationen og blev vist derhen, hvorefter jeg indleverede følgende Telegram:

Fyrst Bismarck, Berlin.

Paa Grund af en Toldbetjents Uforsømmethed er jeg bleven forsinket her ved Grænsen og ser mig forhindret i at møde ved Middagen hos Dem.

Labouchere.

Telegrafisten læste Telegrammet — nølede og løb dernæst over til Toldbetjenten og viste ham det. Forfærdet ilede Tolderen hen til mig og forsikrede med tusinde Undskyldninger, at det hele beroede paa en Fejlagelse. Paa hans Spørgsmaal om, hvorledes han bedst kunde tjene mig, svarede jeg, at han maatte skaffe mig et Ekstratog til Berlin. Snart efter rullede et saadant frem, og jeg kørte som eneste Passager til Hovedstaden.

Naar jeg har fortalt nogen denne Begivenhed, plejer de gerne at spørge mig, om jeg saa kom tidlig nok til Middagen. Herpaa har jeg kun at svare, at jeg desværre aldrig har haft den Fornøjelse at stifte Bismarcks Bekendtskab.“

være Smør, Brød, Mælk og Kød, klarer den japanske Husmoder sig udmærket uden alt dette. Smør har hun aldrig set, med mindre hun har siddet ved en europæisk Konsuls Bord; Brød forekommer heller ikke i en japansk Husholdning; Mælk er i Japanernes Øjne en modbydelig Drik, der kun kan nydes af de europæiske Barbarer, og Kød er saa sjældent og saa dyrt, at det praktisk set ingen Rolle spiller.

Et japansk Torv frembyder derfor et helt andet Syn end vore egne, men er derfor ikke mindre seværdigt. Først og fremmest ser man en Rigdom af Fisk, sølv- og guldglinsende Arter fra Japans tusinde klare Fjeldsøer og sjældne Fisk fra det stille Oceans Dybder. Fisk forekommer under allehaande Former ved de japanske Maaltider, stegte, grilleret, kogt i Kaalblade eller raa, skaarne i tynde Skiver med Soya til, o. s. v.

Foruden Fisk findes Æg og Grønsager, og det er utroligt, hvor mange forskellige Retter der kan laves heraf. Til Grøntsagerne kan man ogsaa regne visse Slags Sølplanter, af hvilke Japanerinden tilbereder velsmagende Boller og Kager, samt forskellige Slags Bønner, hvorpaa der koges Supper, der til Dels erstatter Mælken. En sød Postej af Bønner er den agerdyrkende Klasses Livret, thi den kostbare Ris, som den dyrker, har den ikke selv Raad til at spise til Hverdagsbrug.

Til sine Maaltider drikker Japaneren stærk, grøn Te uden Sukker og Fløde, eller en Slags Risvin, der ligner Sherry, og helst drikkes varm. Det fortræffelige Osak-Øl er kun for de velhavende og er for øvrigt banlyst fra de totalafholdende Hjem.

Saaledes lever over 50 Millioner Mennesker, uden nogen Sinde at have set et Stykke Hvodebrød, et Glas Mælk eller en Bøf, et Kulturfolk, der om Vinteren ikke har nogen Kamin eller Kakkellovn at varme sig ved, og som vilde anse vor Dyrtdid som et Velsignelsens og Overflødighedens Aar.

Ægteskab og Skilsmisse i det ny Rusland.

At blive gift og skilt i Rusland synes nu at være den letteste Sag af Verden. En ung Dame træffer f. Eks. Lørdag Morgen en ung Mand. Om Eftermiddagen er hun paa det rene med, at han er den bedste Mand i Verden, og synes han saa ogsaa godt om hende, gaar de op paa Raadhuset, Værelse Nr. 29. Der sidder en Soldat og indfører de to til lykkeligens Navne i en Bog, og saa er de paa det nærmeste gifte, det vil sige, først skal de betale nogle Rubler og derpaa skrive deres Navne under et Papir, men saa er ogsaa Sagen i Orden.

Skulde imidlertid Dagen efter en af Parterne — det behøver ikke at være begge — fortryde det foretagne Skridt, behøver vedkommende bare at gaa op paa Raadhuset, Værelse Nr. 30 og anmelde dette. Saa er de to, der i Gaar blev til et, atter to.

Disse Bestemmelser har dog vakt Modstand i flere Kredse, der finder dem for — strenge! Det vedrører jo ingen, at man gifter sig; hvorfor skal man saa løbe op paa Raadhuset for at faa det skrevet op i en Bog?

Den berømte tyske Flyver,

Friherre v. Richthofen har omsider mødt sin Skæbne. Under en Luftkamp den 21. over Somme-Dalen blev han ramt, styrtede ned og dræbtes paa Stedet.

Richthofen var for Tiden den tyske Flyverhærs Stødesten som Immanuel Böncke havde været før ham og han døde kæmpende som de. De store Flyvernævne, ikke kun de tyske men ogsaa deres Modstandere, synes indviet til Døden. — Det er nok Bevidstheden om dette, der har bevirket, at Flyverne er saa ridderlige Modstandere Modstandere, saaledes som Krigens Historie har fastslaaet. Meddelelsen om Richthofens Død vil fremkalde dyb Sorg i Tyskland, og en skønne Dag, saaledes som det er bleven Skik, vil en engelsk Flyver med Fare for sit Liv flyve lavt hen over hans Grav og tilkaste ham den Krans, hvormed de kæmpende Flyvere hylder Mindet om deres faldne tapre Modstandere.

En hyggelig Sommerbolig.

Pariserbladet „Le Matin“ refererer følgende interessante Proces mellem en Ejer og en Lejer.

En rig gammel Pariserinde, Fru Bouille, havde i Foraaret 1914 lejet det smukke Slot St. Claire for Sommermaaderne mod en Lejsegift af 35,000 Francs for der at tilbringe den varme Aarstid sammen med sine Børnebørn. Da Krigen brød ud i August, kom Slottet, der tilhørte en Markise de Segonzac, midt ind i Krigszonen, af hvilken Grund Sommergæsterne skyndsomt vendte tilbage til Paris. Slottet gjorde først Tjeneste som Kvarter for en tysk og efter Marne-Slaget for en fransk Stab. Da elementære Katastrofer i Følge fransk Lov annullerer en Kontrakt, neglede Fru Bouille at betale sin Husleje til Markis'en, hvorpaa denne indstævnedes hende.

I Retten holdt Citantens Advokat en Tale, i hvilken han bl. a. ytrede: „Lejeren forlod Slottet frivillig, d. v. s. uden tvingende Nødvendighed, thi en Smule Krig og lidt Beskydning kan vel ikke kaldes for en elementær Katastrofe. Tværtimod: for Børn, der har Skoleferie, findes der ikke noget interessantere og smukkere end at befinde sig i umiddelbar Nærhed af slige store Verdensbegivenheder“.

Indslævntes Advokat anstrengte sig forgæves for at bevise, at den ved Gasangreb og Gasekspllosioner opstaaende Luftblanding ikke kunde være videre gavnlig for Børnenes Helbred, bortset fra, at de ogsaa kunde blive ramte af Projektilerne.

Men intet hjalp. Dommerne ansaa Markis'ens Huslejekrav for berettiget.

Indiskrete Toldere.

Toldvæsnets i København har i Krigens Aar som Følge af de talrige Smugleres og Smuglerindes Durkdrevenhed faaet udviklet en meget høj Grad af Indiskretion, som imidlertid er særdeles paa sin Plads og ofte har givet paaskønnelsesværdige Resultater. Det er navnlig vore højt agtede Brødre og Søstre hinsides Sundet, der har gjort meget veludtænkte Forsøg paa at løbe om Hjørnet med de danske Toldere. I disse Dage udspilles der jævnlig rene Farcer i Toldernes dertil indrettede Undersøgelsesrum, hvor jo saavel Herr som Damer uden Hensyn til Rang og Stand maa lade sig visitere til det bare Skind, dersom Toldvæsnets finder det nødvendigt. Og det er for Tiden højst nødvendigt i mange Tilfælde. Det har nemlig vist sig, at Svenskerne har fundet paa i stort Antal at tage Turen over Sundet for at søge at hamstre saa meget som muligt af vore knappe Beholdninger af Klæder og Linned. Skræddere og Lingeriforretninger har vanskeligt ved at holde igen paa Varerne, og det lykkes mangan Svensker at hente et helt godt La-

ger her nede. Men saa kommer jo Skærsilden ude ved Tolderne. Den prøver nogle af dem at undgaa — ved simpelt hen at tage Klæderne og Undertøjet paa! Men der er jo alligevel Grænser for, hvor mange Par Underbukser, Strømper, Chemiser, Uldtrøjer, eller hvad det nu er, en Dame eller Herre kan have paa, uden at Hensigten er aabenbar. Derfor maa nu mangan brav Svensker af begge Køn trække i Neglige for Toldvæsnets, inden de faar Lov at rejse videre, og det er ikke alle, der faar Lov til at tage alle Klæderne med sig!

Motoren, der drives ved Slagger.

Forleden fandt den bebudede Demonstration af den Sugegasmotor, som efter Ingeniør Alfred Mathiesens Opfindelse kan klare sig med Slagger, Kulsmuld og andre Affaldsprodukter som Brændsel, Sted i et lille Savværk i Nærheden af Sorø, hvor Motoren var installeret.

Alle sagkyndige havde kun Lovord om Opfindelsen, og Ejeren af Savmøllen, der nu har prøvet Motoren i Praksis, erklærer, at det simpelt hen er det utrolige, der er sket.

Motorens Betydning illustreres bedst ved et Par Tal: En Motor paa 50 H.-K., der nu bruger for 10,000 Kr. Brændsel om Aaret, vil efter den ny Opfindelse kunne klare sig med Slagger, Kulsmuld o. lign. for tilsammen 120 Kr.! Der bliver aldrig Mangel paa dette Brændselmateriale, som ellers hidtil har været anset for ganske værdiløst. Der fremkommer nemlig flere Gange saa meget, som der kan anvendes til de bestaaende Anlæg.

Naturligvis er Opfindelsen patenteret og der er dannet et Aktieselskab med Overretssagfører Heise, Nørregade i København, som Formand. Men saa længe Krigen varer, er den dog stillet til Regeringens Disposition

Fra Uge til Uge

—o—

Foreningerne

spiller en stor Rolle i vort lille Samfund, der eksisterer vist næppe en Verdensborger uden han mærker Foreningslivets Velsignelser. — Det enkelte Individ regner man ikke, den før saa højpriste Selvstændighed er gaaet fløjten, det er „Majoriteten, den kompakte Masse“, der gør Udslaget — eller er det maaske kun Navnet, Foreningens Navn, der har den store Indflydelse paa vor nuværende Lovgivningsmagt?

Vil man nyde Samfundets Goder, maa man melde sig ind i de Foreninger, der kan skaffe os disse Goder, ene opnaar man intet! Vor Trang kan være nok saa stor, vor Vandel nok saa uplettet. Og man maa støtte, staa Last og Brast med det Part, der er med til at fremme vore Ønskers Maal.

Selvstændigheden er dyrekøbt og beskattes højt; kun de mest velhavende har Raad til den Luksus. — Føler man Trang til lidt Selskabelighed, vil man en Aften i Teatret eller til anden Underholdning, maa man slutte sig sammen i Forening, ellers er Prisen den dobbelte, og man maa betale Forlystelsesskat; vil man paa Udflugt med Bane eller Skib, maa man lave Forening, for at faa Rabat; vil man en Gang imellem nyde en Genstand paa Hotel eller i andre offentlige Lokaler efter den lovbefalede Lukketid, maa man lave Forening! Og vil man have Kredit, for Eks. paa Brændsel hos Kommunen, da hjælper os ikke vort eget gode Navn. Nej, dan en Forening.

Vil man lave Forretning, maa man først lave Forening. Personlig Energi og Dygtighed hjælper ikke mere. Har man først Forretningen indenfor Forenings-Rammen, er det som et Aladdins Eventyr, at Ting synes at lykkes over al Forventning, og der er ingen Grænser for, hvad der kan tjenes. — Kapital behøves ikke.

Se f. Eks. lidt paa Arbejdernes Brændselsforretning's Regnskab. — Den oprindelige Kapital var kun 25,000 Kr., og den var ikke engang indbetalt! Naturligvis kunde Forretningen, da den voksede, ikke drives med saa lille Kapital, og Revisionsbanken laante da ogsaa Forening 7 Millioner Kroner. Regnskabet for Tiden fra 1. Juni 1916 til 31. December 1917 udviser et Overskud paa omtrent otte Millioner Kroner, nøjagtigt 7,989,052 Kr. 24 Øre.

Kunde vor kommunale Brændselsforretning udvise en tilsvarende Fortjeneste, behøvede vi ikke at betale Skat næste Aar.

Men desværre gav Tørvæne vist Underskud.

Sølvbryllup.

Vejmand Hans Espersen og Hustru „Marthasminde“ Rulsø kan Fredagen den 10. Maj fejre deres Sølvbryllup.

Allinge Kirkenyt i April.

Begravede: 2: Ald. Snedker Hans Andreas Holms Datter Else Marie Holm af Allinge, 15 Aar gl. 16: Stienhugger Christian Andreas Madsens Søn Paul Absalon Madsen 3¼ Aar gl, af Allinge-Sandvig Landdistrikt († paa Sygehuset i Allinge). 19. Enke Hansine Andrea Kjølner f. Rasch af Egelykke, Allinge Vang 74. Aar gl. 20: Smed Georg Melon Kühnau af Allinge, 40 Aar gl.

Døbte: 26. Bagermester Sofus Christian Nielsens Søn Holger Dam Nielsen af Allinge.

Konfirmerede: 14: 16 Dreng og 9 Piger.

Olsker Kirkenyt i April.

Døbte: 7. Avlsbruger Jens Peter Kofods Datter Esther Kofod af Olsker.

Begravede: 22: Ugift Thora Marie Kirstine Holm af Tejn, Olsker Sogn, 76. Aar gl.

Konfirmerede: 7. April 7 Piger og 9 Dreng.

Store Bededag ofredes i St. Ols og Allinge Kirker til Københavns Kirkesag 307 Kr. 43 Øre.

Dansk og udenlandsk Brændsel.

Danmarks samlede aarlige Forbrug af udenlandsk Brændsel før Krigen beløb sig til 3,400,000 Tons til en Værdi af 68 Mill. Kr. Skulde dette Kvantum købes nu, vilde Prisen blive 510 Mill. Kr. Af disse omtrent halvfjerde Mill. Tons gik 40 pCt. til Industri, taget i videste Forstand, medens der til Opvarmning brugtes 900,000 Tons eller 27 pCt. foruden 350,000 Tons Koks fra de indenlandske Gasværker. Yderligere kan det oplyses, at Mejeriernes Forbrug af udenlandsk Brændsel under Krigen har været ca. 100,000 Tons aarlig. Forbruget til Tærskning var i 1917 15,000 Tons, medens der kan regnes med et tilsvarende Kvantum indenlandsk Brændsel. Slagteriernes har aarlig brugt 50,000 Tons.

Sidste ny Undskyldning!

Faderen: Gaa ud med dig — øjeblikkelig!

Den lille Søn: Ja, men Far — det er ikke mig, det er Carbidlampen!

— Har De nogensinde behandlet nogen for Tab af Hukommelse, Doktor?

Ja, ret ofte. Hvert Aar maa jeg sende en Del Regninger til Lucasso.

Landet uden Dyrtdid.

—◇—

Medens vore egne Husmødre vilde være ilde fjerne, om de skulde und-

Vor kære Erna døde 26de April i København, 17 3/4 Aar gammel.
Allinge, 30. April 1918.
Johs. Hansen. Marie Hansen,
f. Knudsen
 samt **Søskende.**
 Begraves fra Ligkapellet
 Søndag Middag Kl. 1 1/4.

En af tre Køer
 er til Salg hos
Morten Nielsen
 ved Skrubbe.

Friskskudte
Raageunger
 købes til højeste Pris og modtages
 hver Mandag, Tirsdag, Onsdag og
 Torsdag Formiddag.
J. B. Larsen.
 Telefon 12. Allinge.

**All Snedker-, Bødker- og
 Glarmesterarbejde**
 udføres billigst hos
Snedker K H Ipsen,
 Tein.

REX Støvlebeskytter
 med Læderindlæg
 faas hos
J. B. Larsen.

Andeæg
 til Salg a 30 Øre pr. Stk. hos
Snedker K H Ipsen, Tein.

Klipfisk.
 Et lille Parti letsaltet Klipfisk er
 hjemkommet.
I. B. Larsen

En Dreng
 eller yngre Karl kan faa Plads strax
 hos
Peter Kofod,
 Sandvig.

Advarsel.
 Da der, trods gentagne Advarsler,
 stadig afhentes Sand paa Badestranden
 i Aasandsbugten, gør vi atter
 vedkommende opmærksom paa, at
 dette er forbudt, og at der eventuelt
 vil blive gjort Strafansvar gældende.
 Ligeledes forbydes det at befærde
 den cementerede Strandpromenade
 med Køreløjer.
Badedirektionen.

Ren
Citronolie
 i Kapsler,
 anvendes til Madlavning istedet for
 friske Citroner,
 anbefales
J. B. Larsen.

En ung Ko,
 som kælder først i Maj er til Salg
 hos
Georg Johansen,
 Rø

Al Jagt
 og Nedkastning af Raageunger
 i Lille Myregaards Skov i Olsker
 forbydes.

Ansjois
 ny hjemkomne i Glas og Daaser
 anbefales
J. B. Larsen.

Billeder indrammes
 til rimelige Priser.
Snedker Mogensen, Tein.

Kløver- og Roefrø
 samt alle Sorter Græsfrø i ekstra prima Varer
 anbefales til Maksimalpriser fra
Allinge Kolonial- & Produktforretning.

Ny Sending Portland-Cement.
 Enkelte Sække og i løs Vægt udleveres straks, hvori-
 mod der skal ansøges ved større Køb.
 Der ventes en Ladning Cement i de første Dage, som
 ekspederes billigst saa længe Skibet losses.
Nordlandets Handelshus.

Til Flyttedagen
 anbefales et stort Udvalg af
Foraars og Sommer-Nyheder

Prima blaa og sorte Serges Spadseredragter fra	46 00-96,00
Kulørte do.	39,00-67,00
Blaa og kulørte Kostumefrakker	37,00-85,00
Hvide Vadmelstrakker	26,00-55,00
Alpacca Frakker	34,00-55,00
Nederdele, kulørt, sort og blaa Serges	6,75-30,00
Bluser, flere Hundrede paa Lager	4,00-28,00
Sort og hvid Voile pr. Meter	2,00- 5,25
Mønstreret Mull	1,30- 3,00

Stort Lager af Trikotage,
 hel Uld og Macosan.
 Forklæder, kulørte og hvide, i stort Udvalg.
 Damelinned — Stort Udvalg — prima Kvalitet.
 Korsetter, Skørter, Handsker. Bælter, Lommestørklæder
 Paraplyer m. m.
 Alt i stort Udvalg til mine kendte billige Priser.
Magasin du Nords Udsalg, Allinge.
J. P. Sommer.

Stort Udvalg Billigste Priser
Køkkenrekvisitter
 faas hos
Allinge Kolonial- og Produktforretning.

Alle Bestillinger af Markfrø
 er afvejet og udleveres gerne. Vi har endnu rigelig Lager af
Sludstrup Barres Rosted IV.
Eckendorfer Roefrø, rød,
do. do. gul,
Bangholm Hæmpø-Kaalrabi,
 Alln Sorter Turnipsfrø og den hurtigvoksende Turnips
Øster Sundom.
 Alt sælges til Maksimalpris pr. Kontant.
Nordlandets Handelshus.

Porfin! Porfin!
 er en meget haardfør og yderig Grøntfoderplante
 særlig fordelagtig under de nuværende vanskelige
 Foderforhold. Vejledning medfølger ved hvert
 Køb hos
Allinge Kolonial- og Produktforretning.

37 pCt. Kaligødning
 ventes stadig. Saa snart den kommer vil alle Bestillere faa
 Meddelelse derom.

Norges Salpeter er paa Lager.
 Vi ekspederer vore Købere af Chili-Salpeter fra 1917
 med 40 pCt. af Købet i Fjor og beder disse om at melde sig
 senest den 25. April. Efter denne Dato fordeler vi Resten.
 Norges-Salpeter sælges kun pr. Kontant.
Nordlandets Handelshus.

Fodermel.
 Heraf ventes et større Parti i de nærmeste Dage. Pris og Kva-
 litet er anerkendt af Ernæringsraadet. Da der er stor Efterspørgsel an-
 befales det ærede Kunder at indgive Ordre snarest til
Allinge Kolonial & Produktforretning

Erindringsliste.
 —0—
 Toldkamret 8-12 Form., 2-5 Efterm.
 Kæmnerkontoret 10-11 og 2-4.
 Laane- & Diskontobanken 2-4 Eftm.
 Sparekassen 10-12 og 2-4.
 Branddirektøren 1/10.
 Stempelkontoret i Sparekassen 10-12, 2-4.
 Dampskibsexpeditionen, aaben ved Ski-
 benes Ankomst og Afgang Tirsdag
 og Fredag Efterm., Mandag og
 Torsdag Form.
 Sognepræsten Tirsdag og Fredag 6-7.
 Distriktslægen 8-9 og 2-3.
 Postkontoret: Søndagene 9-12 og 2-6.
 Søndag 12-2.
 Telegrafstationen 8 Morgen til 6 Aften.
 Søndag 12-2.
 Borgmesteren træffes paa Kæmnerkon-
 Statsanstalten for Livsforsikring ved Chr.
 Olsen, Messen. Kontortid 1-4 Em
 Folkebogsamlingen paa Raadhuset:
 Tirsdag Kl. 3, Fredag 7-8.
 Jernbanest. er aaben for Gods 8-12, 2-7
 Hjelpekassen: Formd. Bagern. P. Holm,
 Kasserer H. P. Kofod. Kontortid hver
 Fredag fra 5-7.

Hasle. Tapet
 anbefales billigt. Tapetklister haves.
Charles Svendsen,
 Torvet. Telefon 66.

KAFFE
 (Th. Grønbergs)
 faas hos

**Allinge Kolonial- og
 Produktforretning.**

Vi tilbyder
 Danske Vikker
 Danske gule Ærter
 Gul Sennep
 Gule Lupiner
 Højstammet Spergel
 Russisk Høfrø,
 men Reslagger er ikke stort.
Nordlandets Handelshus.

Urte- og Blomsterfrø
 Sætte Chalotter
 faas hos
I. B. Larsen.

Hasle Bødkerforretning.
 Aljetønder og Saltekar
 samt al Slags Bødkerarbejde haves
 paa Lager. Reparationer udføres.
C. Aakerlund,
 Telefon Hasle 105.

En Del Skomagerværktøj
 samt Læster og Blokke er billig
 til Salg hos.
Carl Grønbech
 „Klippely“ Tein.
 Samme Sted sælges en Del Spi-
 ralljedre til Madrasser.

Ailetønder,
 Vaske- og Saltebaljer,
 reelt, hurtigt og billigt.
Snedker L. Pihl,
 Telefon n. 13, Klemensker St.

**By- og Herredsfuldmechtig
 Johannes Kofod, Hasle.**
 træffes paa Raadhuset i Allinge
 hver Mandag efter Kl. 10 Form. og
 i Klemensker Kro hver Fredag
 fra 2-5 Eftm.

Roser **Roser**
 Bedste Plantetid April.
 Faas i ældre og nyere Sorter hos
Gartner Kofod,
 Hallelyst, Allinge.

En god brugt
Feltesse
 ønskes til Købs.
Sørensen,
 Borreløngens Stenhuggeri.

Overretssagf. Bojesen-Kofoed
 Sct. Mortensgade 17, Rønne, Telf. 22
 (tidli. Fuldm. ved Byfogedkontoret i
 Hasle).
 Kontordag i Allinge Mandag
 do. i Klemens (Kroen) Tirsdag Eft.

En hjertelig Tak
 til alle, som viste os Opmærksom-
 hed paa vor Sølvbryllupsdag.
Hallgren og Hustru.

Gudstjenester og Møder.
 Søndag den 5. Maj.
 St. Ols Kirke Kl. 9 1/2. Skrm. Kl. 9.
 Allinge Kirke Kl. 2.
 Kl. 4 Eftm. taler L. Pihl i Tein
 Missionshus.
 Mandag Eftm. Kl. 2 1/2, Fællessynode
 i Tein. Kl. 7 1/2, viser Søster Al-
 vilda Ræder fra Diakonissestiftel-
 sen Lysbilleder i Allinge Menig-
 hedshjem.
 Tirsdag Kl. 7 i Tein. Tirsdag Kl.
 7 1/2, Møde for K. F. U. M. paa
 Menighedshjemmet.
 Konfirmander indskrives i Bethel i
 Olsker Tirsdag Kl. 9 1/2 og i Al-
 linge Menighedshjem Kl. 2.
 Christi Himmelfartsdag
 Allinge Kirke Kl. 7 1/4.
 St. Ols Kirke Kl. 10 Skrm. Kl. 9 1/2.
 Glem ikke det store Hedningemis-
 sionsmøde i Rønne Christi Himmelfarts-
 dag. Indtegning til billige Bil-
 letter hos Præsten inden Mandag
 Aften.

**Søger De en Pige, en Karl
 eller en Dreng, eller mang-
 ler De en Svend eller Lær-
 ling en Fodermester eller an-
 den Medhjælp, bør De snarest aver-
 tere i Nord-Bornholms Ugeblad
 der hver Fredag bringes direkte ind
 i 1700 Hjem og læses af saa godt
 som hvert eneste Tyende. En An-
 nonce her i Bladet vil derfor saa
 godt som altid bringe et tilfreds-
 stillende Resultat.**

Foraarssaisonen 1918

Det er lykkedes at forsyne Lageret med betydeligt Udvalg i moderne Stoffer og Farver af

Sorte, marine, kulørte og hvide

Damefrakker i Klæde, Alpaka og Cheviot.

Nederdele i sort, kulørt og hvidt i Klæde, Alpaka, Voile, Cheviot, Eolien og Froté.

Her er noget for enhver Smag og Alder.

Udvalget af moderne Bluseliv

omfatter Uld, Silke, Satin, Alpaka og Voile. Priser fra 3—40 Kroner.

Kulørte og hvide Kjoler fra 9 Kr. i alle Størrelser.

Broderede Stoffer til Kjoler.

Kjoler, Trøjer og Foraarsfrakker til Børn.

Blaa Cheviots og kulørte Drengklædninger, Stortrøjer og Frakker.

Regnfrakker til Damer og Herrer.

Messens Ene-Udsalg

Chr. Olsen, Allinge

Hvide og ecrü Gardiner.

Mod Forventning har vi faaet Tilførsel af hvide og ecrü Gardiner,

saaledes at vi kan byde paa et ret stort og smukt Mønsterudvalg.

Priserne er lavest mulige.

Nordlandets Handelshus.

Gødningssalt.

Heraf har vi et Parti, som kan sælges til en særlig billig Pris.

Allinge Kolonial- og Produktforretning.

Uld og strikkede Uldklude

samt Heste- og Kohaar tages i Bytte mod Varer og afregnes til højeste Dagspris.

Nordlandets Handelshus.

Stort Udvalg

Stort Udvalg

Carl Lunds bekendte blaa Emaljegods

til billigste Priser hos

Allinge Kolonial & Produktforretning

Vi anbefaler

Alædninger i forstellige Farver og Faconer.

Arbejdstøj af prima Stoffer.

Maskintøj, ekstra billigt.

Hvide og gule Trakker.

Hvide og kulørte Skjorter. Manchetstjorter.

Arbejdstøj og Slips af alle Slags.

Søffer, Uldtrøjer, Underbenklæder.

Gummifrakker i forstellige Farver.

Nordlandets Handelshus

Avertør i Nordbornholms Ugeblad!

Forberedt

gennem mange Aar.

Vor nuværende Konge, Christian den Tiende, er som bekendt en meget populær Mand. Men selv om han formodentlig endnu længe vil være i Stand til at lægge nyt Land ind under sin Popularitets Herredømme, har han dog sikkert langt igen, skriver en Indsender i „Holbæk Amts Dagblad“, inden han naar op paa Siden af sin Bedstefader, Christian d. Niende. Hvis Minde fejres Landet over.

Vi mindes i den Anledning en lille Anekdote fra den gamle Konges sidste Aar. Den skyldes Indvielsen af Odense Kanal. Kongen var da i Odense, og der var i samme Anledning foranstaltet en Børnehyldest af enormt Omfang. Da Kongen sejlede igennem Kanalen, var Bredderne overfyldt af Børn. Og det var paa det nærmeste hele Vejen. Den gamle Konge saa og saa og blev mere og mere forbavset. Tilslidst udbød han ganske overvældet, henvendt til en eller anden Kammerherre — vi husker ikke hvem:

— Men hvor kommer dog alle de Børn fra?

— Jeg maa gøre Deres Majestæt opmærksom paa, at Byen gennem mange Aar har forberedt sig paa denne Begivenhed — lød det diplomatiske Svar.

Lægen havde beordret en Patient til hver Dag at tage 30 Draaber af en Medicin, og kom nogle Dage senere paa Besøg for at se, hvordan Draaberne havde virket. Han fandt Patienten liggende i Badekarret og udbød fornøjet;

Det var en god Ide af Dem at tage Bad hver Dag, hvem har foreslaaet det?

Patienten svarer forbavset:

— Det har De jo selv beordret, Hr. Læge, der staar jo uden paa Medicinflasken, at jeg daglig skal tage 30 Draaber i Vand.

— Men hvorfor har De dog skaaet Hestens Hale saa kort?

— Min Herre er Medlem af Selskabet til Dyrenes Beskyttelse. Paa den Maade kan Hesten ikke genere de stakkels Fluer!

For Høns og Svin.

I Løbet af denne Maaned venter vi en Partladning Foderstof fra Langelands Foderstof-Kompagni, som er tilladt og anerkendt af Ernæringsraadet, saavel Kvalitet som Pris.

Bestillinger modtages.

Nordlandets Handelshus.

Bornholms Spare- & Laanekasses

Afdeling i Allinge

Kontortid: 10—12 og 2—4.

Modtager Indskud paa alm. Sparekassetilkaar til en Rente af 4 pCt. p. a., paa Folio til 2 pCt. p. a.

Porkin-Stiklinger er paa Lager.

„Porkin“ er en særlig stor, yderig Sort af Ru-Kulsukker, og er som Grøntfoder lige fortrinlig til Høns, Svin og Kreaturer. Kan høstes 4-8 Gange aarlig og giver under gunstige Forhold stort Udbytte.

Vejledninger til Dyrkning udleveres i

Nordlandets Handelshus.

Alle Sorter

Værktøj

og

Redskaber

faas i stort Udvalg til billigste Priser hos
Allinge Kolonial- & Produktforretning.

Brødrene Anker

Jernstøberi & Maskinfabrik

Telefon 2. Hasle Telefon 2.

Selvvandingsanlæg, Vand- & Aljepumper m. m.

Törvestrøelse

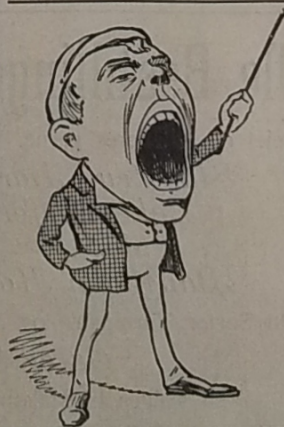
anbefales fra

Allinge Kolonial- & Produktforretning.

Gødningssalt til Roerne.

Sælges for 650 Øre pr. 100 Pund i denne Maaned.

Nordlandets Handelshus.

Prima prima

Kolonialvarer

anbefales fra

Allinge Kolonial- & Produktforretning

Hatte og Huer i alle Faconer

anbefales til rimelige Priser. — Absolut største Udvalg i

Nordlandets Handelshus.

Havefrö. Havefrö.

Prima Kvalitet faas hos

Allinge Kolonial- og Produktforretning.